

Legislatívny prienik zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredia so zákonom o ochrane prírody a krajiny

Ing. Gabriela Belanová

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia ochrany prírody a biodiverzity
Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny

gabriela.belanova@enviro.gov.sk
(+421) 02 5956 2215

Zákon č. 543/2002 Z. z. a posudzovanie vplyvov na životné prostredie

Štruktúra zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny:

1. Úvodné ustanovenia
2. Všeobecná ochrana prírody a krajiny *
3. Osobitná ochrana prírody a krajiny
  1. Územná ochrana*
  2. Druhovú ochrana
  3. Ochrana drevín
  4. Vyhlasovanie osobitne chránených častí prírody a krajiny
4. Dokumentácia ochrany prírody a krajiny, prístup do krajiny, finančný príspevok, obmedzenia vlastníckych práv a predkupné právo
5. Orgány ochrany prírody, organizácie ochrany prírody ich pôsobnosť*
6. Konanie
7. Zodpovednosť za porušenie povinnosti na úseku ochrany prírody a krajiny
8. Náhrada škody spôsobená živočíchmi
9. Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia*

* Prienik zákona č. 543/2002 Z. z. a zákona č.24/2006 Z. z.

Všeobecná ochrana prírody a krajiny

§ 3 Základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny

(3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.

(4) Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia.

(5) Podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov (aj podľa zákona č. 24/2006 Z. z.).

Všeobecná ochrana prírody a krajiny

§ 9 Záväzné stanovisko orgánu ochrany prírody

(1) Orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, najmä ak ide o:

w) vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie.

(3) V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) až w) sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu ochrany prírody;

(4) Orgán verejnej správy príslušný na konanie podľa odseku 1 je obsahom záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody viazaný;

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28 Európska sústava chránených území Natura 2000

(5) Akýkoľvek plán, program alebo projekt, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany (ďalej len „primerané hodnotenie vplyvov“) a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany.

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28 Európska sústava chránených území Natura 2000

(8) Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu plánu alebo projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh plánu alebo projektu podlieha primeranému hodnoteniu vplyvov v konaní podľa osobitného predpisu - **EIA/SEA**.

(9) Na účely primeraného hodnotenia vplyvov je navrhovateľ povinný vypracovať alternatívne riešenia návrhu plánu alebo projektu a opatrenia s cieľom vylúčiť nepriaznivý vplyv návrhu plánu alebo projektu na územie európskej sústavy chránených území alebo v čo možno najväčšej miere takýto vplyv zmierniť, ak jeho vylúčenie nemožno dosiahnuť.

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28 Európska sústava chránených území Natura 2000

(10) Primerané hodnotenie vplyvov návrhu plánu alebo projektu sa vypracúva ako súčasť dokumentácie podľa osobitného predpisu - **Správa o hodnotení - § 9 a 31 zákona č. 24/2006 Z. z.** Dokumentáciu k primeranému hodnoteniu vplyvov je oprávnená vyhotovovať autorizovaná osoba (§ 28a) alebo organizácia ochrany prírody prostredníctvom autorizovanej osoby, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s organizáciou ochrany prírody.

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28 Európska sústava chránených území Natura 2000

(11) Ak sa na základe primeraného hodnotenia vplyvov v konaní podľa osobitného predpisu nepreukáže, že plán alebo projekt nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu územia, a neexistujú iné alternatívne riešenia bez nepriaznivého vplyvu na integritu územia, alebo ak také nie sú, s menším nepriaznivým vplyvom, **takýto plán alebo projekt možno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť alebo povoliť, len ak sa musí realizovať z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu a za podmienky uloženia kompenzačných opatrení.** Kompenzačné opatrenia musia byť v porovnateľnom rozsahu zamerané na nepriaznivo ovplyvnené druhy a biotopy a musia zabezpečiť funkcie porovnateľné s funkciami, ktoré plnilo územie ovplyvnené plánom alebo projektom tak, aby bola zabezpečená ochrana celkovej koherencie európskej sústavy chránených území.

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28 Európska sústava chránených území Natura 2000

(12) Ak sa na území európskej sústavy chránených území vyskytujú **prioritné biotopy alebo prioritné druhy**, plán alebo projekt podľa odseku 11 možno schváliť alebo povoliť len z takých naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu, ktoré sa týkajú **verejného zdravia a verejnej bezpečnosti ľudí** alebo priaznivých dôsledkov zásadného významu na životné prostredie. **Z iných naliehavých dôvodoch** vyššieho verejného záujmu možno takýto plán alebo takýto projekt schváliť alebo povoliť **len v súlade so stanoviskom Európskej komisie**.

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28 Európska sústava chránených území Natura 2000

(13) O tom, či schválenie alebo povolenie plánu alebo projektu s nepriaznivým vplyvom na integritu územia predstavuje naliehavý vyšší verejný záujem, rozhoduje vláda na základe návrhu, ktorý predkladá ministerstvo na základe žiadosti ústredného orgánu štátnej správy, do pôsobnosti ktorého plán alebo projekt patrí. Súčasťou žiadosti je aj informácia o rozsahu a lokalizácii navrhovaných kompenzačných opatrení a výške finančných prostriedkov potrebných na ich realizáciu a stanovisko ministerstva k rozsahu a lokalizácii navrhovaných opatrení uvedených v informácii; informáciu vyhotovuje navrhovateľ a stanovisko vydáva ministerstvo na základe žiadosti navrhovateľa.

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28 Európska sústava chránených území Natura 2000

(14) Návrh kompenzačných opatrení vypracúva na náklady navrhovateľa organizácia ochrany prírody alebo autorizovaná osoba (§ 28a) v spolupráci s organizáciou ochrany prírody. K návrhu kompenzačných opatrení je navrhovateľ povinný si vyžiadať súhlas ministerstva, a to ešte pred schválením alebo povolením plánu alebo projektu.

(15) Vykonanie kompenzačných opatrení je navrhovateľ povinný zabezpečiť na vlastné náklady spravidla pred uskutočnením činnosti. Ak navrhovateľ nezabezpečí vykonanie kompenzačných opatrení, môže ich vykonanie zabezpečiť ministerstvo alebo ním poverená organizácia ochrany prírody na jeho náklady.

Podrobnosti o primeranom hodnotení vplyvov a kompenzačných opatreniach – § 19 a § 20 Vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z.

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28a Autorizovaná osoba

(1) Dokumentáciu k primeranému hodnoteniu vplyvov návrhov plánov alebo projektov (§ 28 ods. 10) a k návrhu kompenzačných opatrení (§ 28 ods. 14) vyhotovujú fyzické osoby, ktoré sú držiteľmi osvedčenia vydaného ministerstvom (ďalej len „autorizovaná osoba“). Právnická osoba sa môže zaviazat' k vyhotoveniu tejto dokumentácie, ak pre ňu túto činnosť zabezpečujú autorizované osoby.

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28a Autorizovaná osoba

(2) Osvedčenie môže na základe písomnej žiadosti získať fyzická osoba, ktorá má na uvedenú činnosť odbornú spôsobilosť a je bezúhonná.

(3) Odborná spôsobilosť sa preukazuje

- a) dokladom o ukončenom vysokoškolskom vzdelaní príslušného odborného zamerania,
- b) dokladom o najmenej päťročnej odbornej praxi v oblasti ochrany prírody a krajiny,
- c) dokladom o absolvovaní odbornej prípravy zabezpečovanej ministerstvom poverenou organizáciou a úspešnom vykonaní skúšky pred odbornou komisiou zriadenou ministerstvom.

(4) Za bezúhonnú sa považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti; táto skutočnosť sa preukazuje dokladmi uvedenými v § 44 ods. 7 (výpisom z registra trestov).

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

§ 28a Autorizovaná osoba

(5) Osvedčenie sa vydáva s platnosťou najviac na päť rokov. Platnosť osvedčenia možno predĺžiť najviac o ďalších päť rokov, pokiaľ sa nezmenili podmienky na vydanie osvedčenia a držiteľ osvedčenia požiada o predĺženie jeho platnosti najmenej šesť mesiacov pred uplynutím platnosti osvedčenia.

Podrobnosti o vydaní osvedčenia, odbornej spôsobilosti, odbornej príprave a skúške odbornej spôsobilosti - § 21 Vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z.

Zoznam autorizovaných osôb, ako aj informácie k podávaniu žiadosti sú zverejnené na:
<https://www.minzp.sk/ochrana-prirody/autorizovane-osoby/>

Orgány ochrany prírody a organizácie ochrany prírody

§ 65 Ministerstvo

r) je dotknutým orgánom v konaní podľa osobitného predpisu a **vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. w)** ak sa konanie týka plánu alebo projektu, ktorý môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na územie európskej sústavy chránených území a vydáva stanovisko podľa osobitného predpisu,

t) vydáva a odníma osvedčenia podľa § 28a (autorizované osoby),

u) uzatvára dohodu o určení rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa osobitného predpisu - **§ 8 ods. 1 a § 30 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z.**

Orgány ochrany prírody a organizácie ochrany prírody

§ 65a Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

(1) Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky je odborná organizácia ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadená ministerstvom ako príspevková organizácia, ktorá zabezpečuje úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona a osobitných predpisov **okrem úloh, ktoré sú v pôsobnosti správy národného parku** podľa § 65b ods. 3.

§ 65b Správa národného parku

(2) Správa národného parku je odborná organizácia ochrany prírody a krajiny, ktorá zabezpečuje úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona a osobitných predpisov na území národného parku a jeho ochranného pásma, ako aj v ďalšom území vymedzenom v rozhodnutí ministerstva, ktorým sa ustanoví územná pôsobnosť správy národného parku. Správa národného parku je príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva.

Orgány ochrany prírody a organizácie ochrany prírody

§ 67 Okresný úrad v sídle kraja

f) je dotknutým orgánom v konaní a vydáva záväzné stanovisko § 9 ods. 1 písm. w), ak na jeho vydanie nie je podľa tohto zákona príslušné ministerstvo,

§ 68 Okresný úrad

d) je dotknutým orgánom v konaní a vydáva záväzné stanovisko § 9 ods. 1 písm. w), ak na jeho vydanie nie je podľa tohto zákona príslušný okresný úrad v sídle kraja alebo ministerstvo,

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 103 Spoločné ustanovenia

(4) Na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa osobitného predpisu sa ochranné pásmo chráneného územia (§ 17 ods. 3, 7 a 8) považuje za chránené územie.

(5) Orgán verejnej správy, ktorý vedie konanie o veci, ktorou môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny, môže o veci rozhodnúť najskôr po tom, ako mu bolo doručené rozhodnutie orgánu ochrany prírody o vydaní alebo nevydaní súhlasu alebo povolení alebo nepovolení výnimky zo zákazu, odborné stanovisko alebo záväzné stanovisko, ak sa podľa tohto zákona vyžadujú.

(6) Orgán verejnej správy môže schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť plán alebo projekt, ktorým môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny, len na základe záväzného stanoviska, **v ktorom orgán ochrany prírody vyjadrí súhlas s návrhom plánu alebo projektu**, ak sa vydanie záväzného stanoviska podľa tohto zákona vyžaduje,

Ďakujem za pozornosť